

רע"פ 812/20 - מוחמד סורחי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 812/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: מוחמד סורחי

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק עתפ"ב 11028-09-19 מיום 16.1.2020, שניתנה על ידי כב' השופטים ר' יעקובי, מ' בר-עם וח' מ' לומפ

בשם המבקש: עו"ד פדל מרה

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים ר' יעקובי, מ' בר-עם וח' מ' לומפ) בעתפ"ב 11028-09-19 מיום 16.1.2020, שבו נדחה ערעור המבקש על החלטת בית משפט השלום בירושלים (השופט ד' מ' דמביץ) בבצה"ם 32754-04-19 מיום 21.8.2019.

2. ביום 10.4.2019 ניתן צו הריסה מנהלי (להלן: הצו) לגבי עבודה אסורה במבנה שלד חד-קומתי בשטח של כ-500 מ"ר בשכונת ג'בל מוכאבר בירושלים (להלן: המבנה), בהתאם למדיניות הריסת מבנים אשר מרחקם מגדר הפרדה קטן מ-120 מ"ר.

ביום 15.4.2019 הגיש המבקש בקשה לביטול הצו. בין היתר, נטען כי המבנה נמצא בשטח שבאחריות הרשות

עמוד 1

הפלסטינית; כי הרשות המקומית אבו דיס נתנה היתר לבנייתו; כי נגד מבנים אחרים באזור לא ננקטו הליכי אכיפה; וכי שיקולי ביטחון הם שיקולים זרים לענייני תכנון ובנייה.

לתמיכה בטענתה כי המבנה ממוקם בשטח שבשליטת ישראל, הגישה המשיבה תעודת עובד ציבור של מנהל מרחב ירושלים במרכז למיפוי ישראל (להלן: מנהל המרחב). עוד הובאו צילומי אוויר של האזור אשר עמדו לפני הרשויות בהחליטן להוציא צו הריסה, ואשר מראים כי המבנה חדש.

לאחר שהמשיבה הגישה את תשובתה ולפני הדיון הגיש המבקש בקשה לזמן לחקירה שני עדים: מנהל המרחב, כדי שיעיד על התעודה, ומנהל תפעול מזרח ירושלים בעיריית ירושלים. במהלך הדיון התבקש להציג את היתר הבנייה הנטען.

בית משפט השלום דחה את שתי הבקשות. נקבע כי הנימוקים בבקשה לזימון עדים הם קלושים; כי לא הוגשה חוות דעת נגדית על הריבונות בשטח; וכי לא ברור למה נועדה חקירת מנהל התפעול בעירייה. אשר להיתר הבנייה, שהוצג בערבית וללא תרגום, צוין שקיומו היה ידוע כבר בהגשת הבקשה לביטול הצו, ואין הצדקה להגשתו המאוחרת.

3. בפסק דינו דחה בית משפט השלום את הבקשה לביטול הצו.

צוין כי למשיבה עומדת חזקת תקינות המעשה המנהלי וכי בהליך המנהלי מותר להסתמך על ראיות שאינן קבילות בבית המשפט; כי הראיות שהגישה מוכיחות הוכחה נחרצת כי המבנה נמצא בתחומי המשפט, השיפוט והמנהל של מדינת ישראל; וכי משום כך אין חשיבות להיתר מאת רשות מקומית מטעם הרשות הפלסטינית.

עוד נקבע כי לא הובאו נתונים מדויקים לתמיכה בטענת האכיפה הבררנית ביחס למבנים אחרים, כי הניסיון השיפוטי מלמד כי אין מדובר באכיפה ראשונה או יחידה; כי שיקולי הביטחון נמנים בתוכנית המתאר החלה במקום, וכי אין מדובר בשיקול זר.

בהתחשב "בנפסדות הבקשה", בטענות סרק ובריבוי בקשות במטרה לעכב את ההליך, הוטל על המבקש תשלום הוצאות המשיבה בסך 11,000 ש"ח.

4. ביום 16.1.2020 דחה בית המשפט המחוזי את ערעור המבקש.

צוין כי המבקש מיקד את טענותיו בשאלת הריבונות בשטח, ונמצא כי אין עילה להתערבות של ערכאת ערעור בהחלטה בעניין זה - וביתר הקביעות של הערכאה הדיונית, אשר מבוססות על בחינה מעמיקה ויסודית של טענות הצדדים.

לבסוף נקבע לצורכי התארגנות כי מניין הימים לביצוע הצו יחל ביום 2.2.2020.

5. מכאן הבקשה שלפניי, ובצידה בקשה דחופה לעיכוב ביצוע הצו.

המבקש שב על טענותיו האמורות ומוסיף כי הייתה חובה לזמן לעדות את מנהל המרחב, בהתאם לסעיף 26(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, וכי צילומי האוויר הוגשו בלי עדות של נציג מטעם החברה המצלמת.

נטען כי נגרם למבקש עיוות דין, וכי הוא זכאי לקבל את יומו בבית המשפט.

6. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במשורה ובמקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או שמתעורר בהם חשש מפני עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני שנגרם למבקש (רע"פ 8232/19 שקיראת נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (23.12.2019)).

הטענות בבקשה שלפניי ממוקדות בנסיבותיה ואינן מעוררות שאלה משפטית עקרונית המצדיקה רשות ערעור, ולא נטען אחרת.

נוסף על כך, לא מצאתי כי נגרם עיוות דין במקרה זה.

זכותו של בעל דין לחקור עובד ציבור כפופה לסמכות הכללית של בית המשפט למנוע שימוש לרעה בהליך על דרך חקירה שלא לעניין (ע"פ 10736/04 כהן נ' מדינת ישראל, פסקאות 28-29 (26.9.2006)). כפי שציין בית משפט השלום, המבקש לא הבהיר מה מטרת חקירתו הנגדית של מנהל המרחב, ועל כן קמו נסיבות חריגות שהצדיקו להפעיל את הסמכות האמורה.

אשר לצילומי האוויר, ההסתמכות עליהם לא הייתה לצורך קביעה שיפוטית בדבר הריסת המבנה, כי אם לשם קביעה אם הרשות המנהלית הסתמכה כדין על ראיות שהיו לפניה, ולכן לא נדרש להעיד את נציג החברה המצלמת.

יתר טענות המבקש זכו למענה בפסקי הדין של הערכאות הקודמות.

7. הבקשה נדחית אפוא.

ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע הצו.

ניתנה היום, ד' בשבט התש"פ (30.1.2020).
